

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 25
van **FREYA SAEYS**
datum: 23 juli 2019

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Preventieve gezondheidszorg - Seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's)

Het aantal mensen besmet met seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's) stijgt opnieuw. Eerder al verschenen berichten over het stijgend aantal seksueel overdraagbare ziektes bij 55-plussers die na een scheiding op zoek gaan naar een nieuwe relatie en het condoom achterwege laten.

De terugbetaling van hiv-remmers (human immunodeficiency virus) die gezonde mensen preventief beschermen tegen hiv-besmetting, doet het aantal hiv-besmettingen dalen. Het leidt er ook toe dat het condoomgebruik bij deze mensen daalt. Als gevolg stijgt het aantal mensen met seksueel overdraagbare aandoeningen zoals chlamydia, gonorroe of zelfs hepatitis C.

De vraag rijst of een nieuwe campagne voor condoomgebruik niet aan de orde is, waarbij bepaalde doelgroepen intensiever aan bod komen zoals 50-plussers en gebruikers van hiv-remmers in het kader van de PrEP-strategie.

Tot nog toe werd in het preventiebeleid inzake seksuele gezondheid sterk gefocust op bepaalde doelgroepen zoals jongeren en mannen die seks hebben met mannen en voor die laatste groep vooral met het oog op het voorkomen van hiv-besmetting. Nu blijken zich nieuwe doelgroepen te manifesteren en ook andere doelstellingen.

In het algemeen blijf de promotie van condoomgebruik belangrijk om seksueel overdraagbare aandoeningen te voorkomen.

Zal de minister in gesprek gaan met Sensoa om bij de preventiecampagnes ook aandacht te besteden aan de 50-plussers en de gebruikers van hiv-remmers ?

ANTWOORD

op vraag nr. 25 van 23 juli 2019

van **FREYA SAEYS**

Vanuit het agentschap Zorg en Gezondheid wordt er regelmatig in gesprek gegaan met Sensoa, net als met andere partnerorganisaties waarmee een beheersovereenkomst is gesloten. Het kader daarvoor zijn de beheersovereenkomst en de jaarplannen daarbinnen. Jaarplannen worden voorbereid door de partnerorganisaties en in overleg met het agentschap gefinaliseerd; vervolgens wordt doorheen het jaar toegezien op een goede uitvoering van de afgesproken opdrachten.

In uw vraagstelling worden de doelgroepen 50-plussers en gebruikers van hiv-remmers naar voor geschoven als mogelijke doelgroepen om gerichte preventiecampagnes naar te overwegen.

Volgens de laatste surveillance cijfers vanuit Sciensano is een stijging van seksueel overdraagbare infecties (SOI) bij de 55-plussers evenwel niet af te leiden. Hun advies is dan ook niet om deze leeftijdsgroep specifiek te benaderen. Mocht zich in die doelgroep toch een stijging voordoen, zijn vooraleer te starten met een campagne, diepgaandere analyses nodig over de oorzaken. Naargelang de oorzaak van een eventueel verlaagd condoomgebruik is een andere aanpak nodig.

Sinds de terugbetaling van hiv-medicatie als preventiemiddel (pre-exposure profylaxis of kortweg PrEP) bestaat inderdaad een bekommernis dat het condoomgebruik zou afnemen. Het is echter nog onduidelijk of PrEP gebruik en SOI-incidentie oorzakelijk gelinkt zijn. Sowieso is het condoomgebruik bij mensen die in aanmerking komen voor PrEP om diverse redenen laag. Dat is immers de belangrijkste reden waarom ze op zoek gaan naar een andere manier om zich tegen HIV te beschermen en dus in aanmerking komen voor PrEP.

In België verloopt het verstrekken van PrEP via de HIV Referentie Centra (HRC's) die ook de mensen met HIV opvolgen. Eén van de voorwaarden is dat gebruikers van PrEP zich regelmatig (tot om de drie maanden) op HIV en SOA's laten testen. Het risico op HIV en SOA, alsook het condoomgebruik, komen dus geregeld ter sprake in de counseling met de arts van het HRC. Deze intensieve en frequente checks kunnen leiden tot een hoger aantal vaststellingen van SOI's en een meer vroegtijdige diagnose en behandeling.

Concreet voor Sensoa, bestaat haar opdracht niet enkel uit de organisatie van preventiecampagnes. Ter preventie van SOI's zijn er verschillende strategieën en preventiemethodieken aan de orde. Zo zet Sensoa sterk in op een goede relationele en seksuele vorming (RSV), die de basis legt voor de seksuele gezondheid van alle Vlamingen doorheen hun levensloop. RSV begint bij voorkeur op jonge leeftijd en de preventie van SOI's heeft daarbinnen een plaats. Een voorbeeld daarvan is de samenwerking tussen Sensoa en Ketnet in de productie van uitzendingen van de Dokter Bea Show. In de uitzendingen van dit najaar zal SOI's een van de behandelde thema's zijn. Een ander voorbeeld is de jaarlijkse Week van de Lentekriebels, waarbij Sensoa samen met andere organisaties leraren motiveren om extra aandacht te geven aan RSV. Voor het voorjaar 2020 staat het thema SOI's gepland voor deze Week van de Lentekriebels. Verder bevatten de sites van Sensoa zoals seksualiteit.be en allesoverseks.be voldoende informatie over SOI's.

Naast de initiatieven naar de algemene bevolking, richt Sensoa zich zoals u al aangaf ook naar specifieke doelgroepen. Het thema SOI's blijft de rode draad in de communicatie naar de doelgroep mannen die seks hebben met mannen, een groep waarbij meer dan gemiddeld SOI's voorkomen. Onder de slogan 'protect-test-treat-repeat' (bescherm je – laat je testen – laat je behandelen – herhaal dit) wordt momenteel een sensibiliseringscampagne geïmplementeerd.